

Nr. 13.
9.
septbr.

Auglýsing um

bráðabirgðareglugjörð fyrir hinn almenna menntaskóla í Reykjavík.

Samkvæmt þegnlegum tillögum stjórnarráðs Íslands hefur hans hágagn konunginum í dag þóknast allramildilegast að staðfesta eptirfylgjandi bráðabirgðareglugjörð fyrir hinn almenna menntaskóla í Reykjavík.

I.

Um markmið skólans og fyrirkomulag.

1. gr.

Hinn almenni menntaskóli í Reykjavík skiptist í tvær deildir, og eru 3 ársbekkir í hvorri deild. Kallast neðri deildin gagnfræðadeild, en efri deildin lærðómsdeild.

2. gr.

- a. Gagnfræðadeildin veitir nemendum sínum hæfilega afmarkaða almenna menntun.
- b. Lærðómsdeildin tekur við af gagnfræðadeildinni, veitir nemendumum æðri almenna menntun og gerir þá færa um að stunda vísindanám við sjermenntastofnanir landsins og háskólann í Kaupmannahöfn.

Pað sje sameiginlegt markmið bæði gagnfræðadeildarinnar og lærðómsdeildarinnar að efla sálar- og líkamsþroska nemendanna.

3. gr.

Pegar því verður við komið, skal skólinn vera samskóli, jafnt fyrir stúlkur sem pilta.

II.

Um kennsluna.

4. gr.

Í gagnfræðadeidinni skal kenna: Íslenzku, dönsku, ensku, kristin fræði, sagnfræði og fjelagsfræði, landafræði, náttúrufræði, stærðfræði, teiknun, handavinnu, leikfimi og söng.

5. gr.

Í lærðómsdeildinni skal kenna: Íslenzku og íslenza bókmenntasögu, dönsku, ensku, þýzku, frönsku, latínu, sagnfræði, fjelagsfræði, náttúrufræði, stærðfræði, leikfimi og söng.

Nr. 13. Auglýsing um bráðabirgðareglugjörð fyrir hinn almenna menntaskóla í Reykjavík.

Bekendtgørelse

angaaende

Nr. 13.
9de
Septbr.

foreløbigt Reglement for den højere Almenskole i Reykjavik.

Paa Islands Ministeriums derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hs. Majestæt Kongen under Dags Dato allernaadigst at stadfæste følgende foreløbigt Reglement for den højere Almenskole i Reykjavik.

I.

Om Skolens Formaal og Indretning.

§ 1.

Den højere Almenskole i Reykjavik deles i to Afdelinger, som hver bestaar af 3 etaarige Klasser. Den nederste Afdeling kaldes Realafdeling, den øverste den lærde Afdeling.

§ 2.

- Realafdelingen meddeler sine Elever en passende begrænset almindelig Dannelse.
- Den lærde Afdeling giver i Tilslutning til Realafdelingen sine Elever højere Almendannelse, hvorved de sættes i Stand til at foretage videnskabelige Studier ved Landets højere særlige Uddannelsesanstalter og ved Københavns Universitet.

Begge Afdelinger have til fælles Formaal at udvikle Elevernes Sjæls- og Legemskræfter.

§ 3.

Saaasnart det lader sig gøre skal Skolen være Fællesskole for Piger og Drenge.

II.

Om Undervisningen.

§ 4.

Realafdelingens Undervisning skal omfatte Islandsk, Dansk, Engelsk, Religion, Historie og Samfundslære, Geografi, Naturlære, Regning, Tegning, Haandarbejde, Legemsøvelser og Sang.

§ 5.

I den lærde Afdeling skal der gives Undervisning i Islandsk med islandsk Literaturhistorie, Dansk, Engelsk, Tysk, Fransk, Latin, Historie, Samfundslære, Naturlære, Matematik, Legemsøvelser og Sang.

Nr. 13. Bekendtgørelse angaaende foreløbigt Reglement for den højere Almenskole i Reykjavik.

Nr. 13.

9.

septbr.

Í gagnfræðadeildinni er kennslunni ætlað að ná því takmarki, sem hjer segir um hverja grein:

1. Íslenzka.

Nemendur skulu geta lesið íslenzk mál bundið og óbundið, um efni við hæfi þeirra, skýrt, snjallt og efninu samkvæmt, og hafa kynnt sjer valda kafla úr íslenzkum bókmenntum bæði að fornu og nýju, þó einkum frá síðari tímum, svo að þeir geti gjört grein fyrir efni þeirra. Peir skulu hafa fengið aefingu í að flytja erindi um efni, sem þeir þekkja vel, og geta skrifaað ljóst, skipulega og á vönduðu máli um auðvelt efni, þannig að lestrarmerki sjeu rjett sett og stafsetning í góðu lagi. Í sambandi við lestrar- og stílæfingar skulu þeir hafa lært íslenzka málfræði, svo að þeir beri skyn á eðli málsins, þekki orðflokkana og beyging þeirra, helztu atriðin um skipun orða og málsgreina, orðmyndun, hljóðbreytingar og önnur merkustu atriðin úr lífi og sögu málsins.

2. Danska.

Nemendur skulu geta lesið málid með góðum framburði, geta snúið kafla af áður lesnu málí úr dönsku á íslenzku, sagt frá efni hans og svarað spurningum, sem að því lúta, hvortveggja á dönsku. Peir skulu geta lesið hæfilega auðveldan ólesinn kafla og snúið honum á íslenzku, og hafa nokkra leikni í því að rita málid rjett. Aðalatriði danskrar málfræði skulu þeir hafa numið.

3. Enska.

Nemendur skulu geta lesið málid með góðum framburði, snúið kafla af áður lesnu málí úr ensku á íslenzku, sagt frá efni hans og svarað spurningum, sem að því lúta, hvortveggja á ensku. Peir skulu geta lesið hæfilega auðveldan, ólesinn kafla og snúið honum á íslenzku. Peir skulu hafa numið aðalatriði enskrar málfræði.

4. Kristin fræði.

Biflúsögur skulu álítast aðalgrundvöllur kennslunnar í kristnum fræðum. Í nánu sambandi við biflúsögukennsluna skal veita nemendum nokkra fræðslu um biflúuna sjálfa og rit hennar, og þar með tök að geta haft þeirra not. Svo skal leiðbeina nemendum til að fá glöggan skilning á því, sem er hið verulega í biflúunni og á frumgreinum kristilegrar trúar og siðfræði, og fer sú kennsla fram í evangeliskum lúterskum anda.

Ef foreldrar eða fjárhaldsmenn fara þess á leit, má veita þeim piltum undanþágu frá þessari kennslu, er hafa aðra trú.

5. Saga og fjalagsfræði.

Nemendur skulu fá ljóst yfirlit yfir aðalatriði mannkynssögunnar, og skal leggja sjerstaka áherzlu á sögu síðustu alda, einkum frá 1789.

Ennfremur skulu þeir hafa numið greinilegt yfirlit yfir sögu Íslands, og skal einkum kenna nákvæmlega þá kafla og viðburði í sögu þjóðarinnar, sem mestu skipta, og afstöðu þeirra við sögu Norðurlandaþjoða. Jafnframt skulu þeir hafa fengið skýring á aðalhugmyndum stjórnarskipulagsins og fjalagslífsins, og nokkra þekking á grundvallaratriðum löggjafar landsins og landsstjórnar.

6. Landafræði.

Nemendur skulu hafa ljóst yfirlit yfir aðalatriði landafræðinnar, sjerstaklega Íslands og þeirra landa, er Ísland hefur mest viðskipti við. Peir skulu vera leiknir í að rekja algengustu orsakasambönd, er landafræðin fjallar um, og kunna að afla sjer Nr. 13. Auglýsing um bráðabirgðareglugjörd fyrir hinu almenna menntaskóla i Reykjavík,

6. gr.

§ 6.

Nr. 13.
9de
Septbr.

I Realafdelingen tilsigtes Undervisningen indrettet saaledes, at følgende Resultat opnaas i hvert Fag:

1. Islandsk.

Eleverne skal flydende, tydelig og med Forstaaelse af Indholdet kunne læse Islandsk baade i Poesi og Prosa af et for deres Evner passende Indhold og have gjort sig saa bekendte med udvalgte Afsnit af den islandske Literatur baade fra ældre og nyere Tid, men dog især fra den nyere, at de kan gøre Rede for disses Indhold. De skal have opnaaet nogen Færdighed i at udvikle i mundtligt Foredrag et dem velbekendt Emne, og skrive en Stil om et passende Emne i et tydeligt, tankerigtigt og godt Sprog, og uden Fejl i Tegnsætning og Retskrivning. I Forbindelse med Læse- og Stiløvelser skal de have lært islandsk Sproglære, saa at de forstaar Sprogets Bygning, kender Ordklasserne og deres Bøjning, det væsentlige om Ordenes og Sætningers Forbindelse, Orddannelsen, Lydforhold og de vigtigste Punkter af Sprogets Liv og Historie.

2. Dansk.

Eleverne skal kunne læse Sproget med god Udtale, kunne oversætte et Stykke i en læst Bog fra Dansk til Islandsk, gøre Rede for Indholdet samt besvare de med Hensyn til dette stillede Spørgsmaal paa Dansk. De skal kunne læse et for dem passende Stykke i en ikke læst Bog og oversætte det paa Islandsk, samt have opnaaet en Del Færdighed i at skrive Sproget rigtig. Hovedpunkterne i dansk Sproglære forudsættes lært.

3. Engelsk.

Eleverne skal kunne læse Sproget med god Udtale, oversætte et læst Stykke fra Engelsk til Islandsk, gøre Rede for Indholdet samt besvare de med Hensyn til dette stillede Spørgsmaal paa Engelsk. De skal kunne læse et passende ikke læst Stykke og oversætte det til Islandsk. Endelig skal de have lært Hovedpunkterne i den engelske Sproglære.

4. Religion.

Den bibelske Historie betragtes som det vigtigste Grundlag for Religionsundervisningen. I nøje Tilknytning til den bibelhistoriske Undervisning skal Eleverne gives noget Kendskab til selve Bibelen og dens Bøger og derved Evne til at benytte den. Endelig skal Eleverne ledes til at naa en sikker Opfattelse af, hvad der er det væsentlige i Bibelen og det elementære i kristelig Tro og Moral, og skal Undervisningen meddeles i evangelisk-luthersk Aand.

Elever, der ikke tilhøre Folkekirken, skal fritages for Undervisning i Religion, naar deres Forældre eller Værger fremsætte Forlangende derom.

5. Historie og Samfundslære.

Eleverne meddeles en tydelig Oversigt over det vigtigste i Verdenshistorien, hvorved dog fornemmelig lægges Vægt paa den nyeste Historie, navnlig efter 1789.

Endvidere skal de have lært en udførlig Oversigt over Islands Historie; ved Undervisning heri meddeles især nøje Kundskab om de Afsnit og Begivenheder, der ere af afgørende Betydning samt deres Tilknytning og Forbindelse med det øvrige Nordens Historie. Tillige meddeles Hovedbegreberne af Forfatningens og Samfundets Ordning, samt noget Kendskab til Hovedtrækkene af Landets Lovgivning og Forvaltning.

6. Geografi.

Der gives Eleverne Kendskab til Geografien i dens Hovedpunkter særlig til Island og de Lande, som Island har størst Samkvem med. Der meddeles dem Færdighed i at kende de mest gængse geografiske Fænomener og deres indbyrdes Sammen-Nr. 13. Bekendtgørelse angaaende foreløbigt Reglement for den højere Almenskole i Reykjavik.

Nr. 13. fræðslu af uppdráttum landa og myndum. Einnig skulu þeir hafa fengið nokkra leikni
9. í því að gjöra einfalda uppdrætti af heimsálfum og löndum.
septbr.

7. Náttúrufraði.

a. Náttúrusaga.

Með því að athuga dýr og jurtir, skulu nemendur hafa lært að athuga skarplega og vel, og kunna að lýsa því sem þeir sjá, skýrt og skipulega, og greina aðalatriði frá aukaatriðum. Skulu þeir á þennan hátt hafa kynnzt allra helzta tegundum jurta og dýra, sköpulagi þeirra og líffæragerð og hversu þetta er sniðið eptir lifnaðarháttum og dvalarstað, og geta dregið einfaldar ályktanir, er þar að lúta. Sömuleiðis skal þeim hafa verið kennt að athuga skyldleika jurta og dýra. Þeir skulu og vita nokkuð um gagn það, er mennirnir hafa af ýmsum jurtum og dýrum. Þeir skulu hafa lært hið helzta um sköpulag mannsins og starf líffæra hans og kynnzt meginatriðum heilsufræðinnar. Þeir skulu hafa numið helztu atriði steinafræðinnar og jarðfræðinnar með sjerstöku tilliti til Íslands.

b. Eðlisfræði og efnafraði.

Nemendur skulu, einkum af einföldum tilraunum, þekkja algengustu fyrirburði í náttúrunni og lög þau, sem þeir hlýða.

8. Stærðfræði.

a. Reikningur.

Auk frekari æfinga í því, sem heimtað er til inntökuprófs, skulu nemendur hafa lært hlutfallsreikning, fjelagsreikning, blöndunarreikning og útreikning einfaldra flatarmála og rúmmála. Loks skulu þeir hafa fengið leikni í því að fára einfaldan reikning skýrt og hreinlega og semja jafnaðarreikninga.

b. Talnafræði.

Í talnafræði skulu nemendur hafa lært um samlagning, frádrátt, margföldun og deiling með heilum tölum og brotum (einnig tugabrotum); um pósitívar og negatívar stærðir; um að hefja upp í veldi með póositívum heilum veldisvísi; um frumtölur (prímtölur) (hversu leysa má upp tölur í frumtölur þeirra) og hverjar tölur sjeu deilanlegar með 2, 3, 4, 5, 8, 9 og 11; um stærðir í beinum og öfugum hlutföllum; um fyrsta stigs líkingar með einni ópekktri stærð og fleirum. Af rótaráutdrætti skal aðeins lært um kvaðratrótaráutdrátt, og skal það sýnt með dæmum, hversu draga má saman takmörk irrationalrar kvaðratrótar eptir vild. Þá skal og kennið hin venjulega aðferð til að reikna út kvaðratrót af heilum tölum og tugabrotum. Ennfremur skulu lærðar setningarnar um kvaðratrótaráutdrátt af pródúkti af hlutfalli og um margföldun og deilingu kvaðratróta, og loks um lausn kvaðratlíkinga.

c. Flatarmálsfræði.

Í flatarmálsfræði skal lært um frumeigindir línu og flatar; um það, hvenær beinir línustífar eru jafnstórir, og hvernig þeir verði mældir; um horn, hvenær þau eru jafnstór eða misstór, og um mælingu þeirra; um samfara línum; um þríhyrninga (aljöfnuður; um það, er hliðar og horn eru sömu stærðar eða misstór, skálínur); um ferhyrninga; um hringinn (samband hans við beina línu og annan hring; um samband horna og boga); um flatarstærð marghyrninga (ummál og flatarstærð hrings skulu nemendur þekkja, en ekki er heimtað að það sje stærðfraðislega rakið); um hlutföll hliða í einslöguðum þríhyrningum, og hversu þau má nota til að reikna lengd línumstífa og í sambandi við það helztu setningar um rjethyrnda þríhyrninga.

Nemendur skulu jafnframt vandir við að leysa einföld uppdráttardæmi með nákvænum og góðum frágangi.

9. Teiknum.

Kennslan skal miða að því að örfa eptirtekt nemendanna, svo að þeir geti dregið upp myndir af auðveldum hlutum, sem þeir hafa fyrir sjer.

Nr. 13. Auglýsing um bráðabirgðareglugjörð fyrir himm almenna menntaskóla í Reykjavík.

hæng, samt i at benytte Landkort og Billeder. Endvidere meddeles nogen Færdighed Nr. 13. i at tegne Landkort.

9de
Septbr.

7. Naturlære.

a. Naturhistorie.

Undervisningen skal ved Stof hentet fra Dyre- og Planteverdenen lære Eleverne at iagttagte nøjagtig og fuldstændig samt at beskrive det iagttagne klart, i god Orden og med Fremhævelse af det væsentlige. Paa dette Grundlag skal Eleverne have faaet Kendskab til de vigtigste Arter af Planter og Dyr, deres Bygningsform og Organisme, og hvorledes disse rette sig efter Levevis og Opholdssted, samt kunne heraf drage simple Slutninger. Endvidere skal de lære at se Slægtsskabsforholdet mellem de forskellige Organismmer. Ogsaa den Nytté, som Mennesket har af Dyr og Planter, bør paa-vises. Der meddeles Eleverne Undervisning om Hovedtrækkene af det menneskelige Legemes Bygning og dets Organers Virksomhed, samt de væsentligste Træk af Sundhedslæren, Hovedtrækkene i Mineralogi og Geologi med særligt Hensyn til Island.

b. Fysik og Kemi.

Eleverne skal erholde et paa simple Forsøg grundet Kendskab til Naturens almindelige Fænomener og de dem beherskende Love.

8. Regning og Matematik.

a. Regning.

Foruden videregaaende Undervisning i det, der der kræves til Optagelse i Skolen, skal Eleverne undervises i Forholdsregning, Delingsregning, Blandingsregning og Beregning af simple Arealer og Rumfang. Endelig meddeles dem Færdighed i at føre et simpelt Regnskab tydeligt og klart samt affatte Balance-regnskab.

b. Aritmetik.

Heri gives Undervisning i Læren om Addition, Subtraktion, Multiplikation og Division med hele og brudne Tal (derunder Decimalbrøk), positive og negative Tal, om Potensopløftning med positiv hel Exponent, om Primtal (et Tals Opløsning i Primfaktorer) og Tals Delelighed med 2, 3, 4, 5, 8, 9 og 11; om ligefrem og omvendt proportionale Størrelser; om Ligninger af første Grad med en eller flere ubekendte. Af Læren om Rodstørrelser medtages kun Kvadratrod. Det vises ved Exempler, hvorledes Grænserne for en irrational Kvadratrod kan indsævres, saa meget det skal være; dernæst indøves den sædvanlige Metode til Kvadratuddragning af hele Tal og Decimalbrøk; endelig medtages Sætningerne om Kvadratuddragning af Produkt og af Kvotient, samt om Multiplikation og Division af Kvadratrødder og Løsning af kvadratiske Ligninger.

c. Geometri.

Undervisningen heri skal omfatte: Liniens og Planens Grundegenskaber; rette Liniestykkers Lige- og Uligestørhed og Maaling; Vinkler, deres Lige- og Uligestørhed samt Maaling; parallelle Linier; Trekantter (Kongruens; Lige- og Uligestørhed af Sider og Vinkler, Skraalnier); Firkanter; Cirklen (dens Stilling til en ret Linie, to Cirklers indbyrdes Stilling, Vinklers Afhængighed af Cirkelbuer); Arealer af Polygoner (Cirkelens Længde og Areal skal være bekendt, men kræves ikke udledet matematisk); om Sidernes Proportionalitet i ensvinklede Trekantter med Anwendelser til Beregning af Liniestykkers Længde, derunder de vigtigste Sætninger om den retvinklede Trekant.

Tillige skal Eleverne indøves i Løsning af simple Konstruktionsopgaver med nøjagtig og ordentlig derhen hørende Tegning.

9. Tegning.

Undervisningen heri har det Maal at tilstræbe Skærpelse af Elevernes Iagttagelsesssans, saa at de kan blive i Stand til at gengive simple dem forelagte Genstande.

Nr. 13. 10. Handavinna.

9. Kennslan skal miða að því að örfa hagleik nemendanna og glæða hjá þeim
septbr. áhuga og virðingu fyrir líkamlegri vinnu.

11. Leikfimi.

Líkamsæfingarnar skulu sniðnar eptir aldri og líkamsþroska nemenda, og skulu þær miða að því að gera líkama þeirra hraustan, styrkan og fiman. Kenna skal sund og glímur.

12. Söngur.

Kenna skal helztu atriði söngfræðinnar og æfa rödd og eyra nemendanna með reglubundnum iðkunum, fyrst einrödduðum söng og síðan margrödduðum. Að svo miklu leyti sem unnt er skal syngja á íslenzku, sjerstaklega ættjarðarlög og sálma.

7. gr.

Um kennsluna í lærðomsdeildinni verður síðar ákveðið.

III.

Um próf, prófskírteini og vottorð.

8. gr.

Í 1. og 2. bekk gagnfræðadeildarinnar og í 1. og 2. bekk lærðomsdeildarinnar skulu árspróf haldin í lok júnímánaðar ár hvert.

Auk kennarans, sem prófar, skal einn af kennurum skólans vera prófdómandi við ársprófið. Skal gefa eina einkunn í hverri grein, bæði skriflegri og munnlegri. Auk þess skal gefa eina sjerstaka einkunn fyrir frágang á skriflegum úrlausnum, er gjörðar hafa verið síðasta skólaár og við prófið.

Daglegar einkunnir skal ekki gefa í skólanum, en aptur skal hver kennari þrisvar á ári — fyrir jólaleyfið, í marzmánuði og við lok júnímánaðar — gefa nemendum einkunn fyrir ástundun og kunnáttu í þeim greinum, sem hann kennir. Meðaltal þessara einkunna er árseinkunn í hverri grein. Í greinum þeim, sem nemendur hafa undir árspróf, skal árseinkunnin lögð við prófseinkunnina og er meðaltal þeirra fullnaðareinkunn nemandans í hverri grein. Í þeim greinum, sem árspróf er ekki haldið í, er árseinkunnin fullnaðareinkunn.

Einkunnir og tölugildi þeirra eru sem hjer segir: ágætlega = 8, ágætlega $\div$ = 7, dável = 6, dável $\div$ = 5, vel = 4, vel $\div$ = 3, laklega = 1, laklega $\div$ = $\div$ 1, illa = $\div$ 4, afarilla = $\div$ 8.

9. gr.

Kennsla gagnfræðadeildarinnar og lærðomsdeildarinnar endar með burtfararprófum, og skulu nemendur með þeim sýna, að þeir hafi fengið þann þroska og þá þekkingu og leikni, sem kennslunni er ætlað að veita.

10. gr.

Burtfararpróf gagnfræðadeildarinnar kallast gagnfræðapróf, en burtfararpróf lærðomsdeildarinnar stúdentspróf.

Próf þessi eru að nokkru leyti skrifleg, en að nokkru leyti munnleg.

Aðaleinkunn er ekki gefin.

Við prófin skulu vera prófdómendur, skipaðir af stjórnarráðinu.

Hin skriflegu verkefni velur stjórnarráðið.

Munnlegt árspróf og burtfararpróf skal haldið í heyranda hljóði.

Nr. 13. Auglýsing um bráðabirgðareglugjörð fyrir hinn almenna menntaskóla í Reykjavík.

10. Haandarbejde.

Nr. 13.

Undervisningens Maal skal være at udvikle Elevernes Færdighed og vække deres Interesse og Agtelse for legemligt Arbejde.

9de Septbr.

11. Legemsøvelser.

Disse skal afpasses efter Elevernes Alder og legemlige Udvikling, og sigte til at udvikle Legemets Styrke, Smidighed og Behændighed. Endvidere undervises i Svømning og Brydning.

12. Sang.

Undervisning gives i Musikens Elementarlære, samt i Indøvelse af Elevernes Stemme og Øre ved regelmæssige Øvelser, først i enstemmig og derpaa i flerstemmig Sang. I saa vidt Omfang som mulig skal der synges islandske Sange, især Fædrelands-sange og Salmer.

§ 7.

Nærmere Bestemmelser om Undervisningen i den lærde Afdeling vil senere være at træffe.

III.

Om Prøver, Vidnesbyrd og Attester.

§ 8.

I Realafdelingens 1ste og 2den Klasse og i den lærde Afdelings 1ste og 2den Klasse skal der afholdes Aarsprøver i Slutningen af Juni Maaned hvert Aar.

Foruden den Lærer som eksaminerer, skal en af Skolens Lærere fungere som Censor ved Aarsprøven. Der gives en Karakter i hvert Fag baade skriftligt og mundtligt. Desuden gives en speciel Karakter for Orden i Henseende til de skriftlige Opgaver i det forløbne Skoleaar og ved Prøven.

Daglige Karakterer gives ikke i Skolen; derimod skal enhver Lærer tre Gange aarlig — forinden Juleferiens Begyndelse, i Marts Maaned og ved Slutningen af Juni — give Eleverne Karakter for Flid og Fremgang i de Fag, han underviser i. Middeltal af disse Karakterer er Aarskarakter i ethvert Fag. I de Fag, hvori Eleverne prøves ved Aarsprøven, lægges Aarskarakteren til Eksamenskarakteren, og disses Middeltal udgør Elevens Hovedkarakter i hvert Fag, hvorimod Aarskarakteren er Hovedkarakter i de Fag, hvori der ikke eksaminereres ved Aarsprøven.

Karaktererne og deres Værdi bestemmes saaledes: ug. = 8, ug. ÷ = 7, mg. = 6, mg. ÷ = 5, g. = 4, g. ÷ = 3, tg. = 1, tg. ÷ = ÷ 1, mdl. = ÷ 4, slet = ÷ 8.

§ 9.

Undervisningen i Realafdelingen og den lærde Afdeling sluttes med en Afgangsprøve, ved hvilken Eleverne skal godtgøre, at de har opnaaet den Modenhed og tilegnet sig den Kundskabsfylde og Færdighed, der er sat som Undervisningens Endemaal.

§ 10.

Realafdelingens Afgangsprøve kaldes Realeksamen, og den lærde Afdelings Afgangsprøve kaldes Studentereksamten.

Begge Afgangsprøver ere dels skriftlige, dels mundtlige.

Der gives ingen Hovedkarakter.

Afgangsprøverne overværes af Eksamenskommissærer beskikkede af Islands Ministerium.

De skriftlige Opgaver bestemmes af Ministeriet.

De mundtlige Aarsprøver og Afgangsprøver ere offentlige.

Nr. 13. Bekendtgørelse angaaende foreløbigt Reglement for den højere Almenskole i Reykjavik.

Nr. 13.

9.
septbr.

Áður en nokkur gengur undir burtfararpróf (gagnfræðapróf eða stúdentspróf) skal hann greiða 2 kr. til Bræðrasjóðsins.

Þeir nemendur, sem staðizt hafa gagnfræðapróf eða stúdentspróf, skulu fá prófskírteini, er sýni einkunnir þeirra í hverri námsgrein um sig við prófið og vottorð um hegðun í skólanum.

Þegar nemendur fara úr skóla án þess að hafa gengið undir burtfararpróf, eða hafa eigi staðizt það, skal skólinn, ef þeir, foreldrar þeirra eða vandamenn krefjast þess, gefa þeim vottorð um þroska þeirra, kunnáttu og alla hegðun í skólanum.

Stjórnarráðið gefur út eyðublöð fyrir prófskírteini og vottorð.

Prófskírteini og vottorð veitast ókeypis.

11. gr.

Heimilt skal þeim, er fengið hafa hæfilegan undirbúning utan skóla, að ganga undir gagnfræðapróf og stúdentspróf með lærisveinum skólans, ef þeir sýna vottorð frá skilríkum manni eða mönnum um að þeir sjeu færir til prófs.

13. gr.

Gagnfræðapróf heimilar inngöngu í laerdómsdeildina. Stúdentspróf veitir rjett til að ganga á hinum aðrei sjermenntastofnanir landsins.

14. gr.

Nánari reglur um, hvernig hagað skuli gagnfræðaprófi og hvað til þess útheimtist að standast það, skulu gefnar af stjórnarráði Íslands.

15. gr.

Um það, hvernig skuli hagað stúdentsprófi og hvað útheimtist til að standast það, verður síðar ákveðið.

IV.

Um inntöku nemenda og burtför úr skóla.

16. gr.

Skólameistari úrskurðar um inntöku nemenda í skólann.

17. gr.

Nemendur skal að jafnaði aðeins taka inn í skólann við lok júnímánaðar ár hvert. Þó getur stjórnarráðið, þegar sjerstakar ástæður eru fyrir hendi, yeitt undanþágu frá þessu, ef skólameistari mælir með því.

18. gr.

Pessi eru almenn inntökuskilyrði:

1. Að þeir, sem teknir eru í fyrsta bekk gagnfræðadeildarinnar sjeu ekki yngri en 12 ára og ekki eldri en 15 ára fullra, og að þeir, sem teknir eru í fyrsta bekk laerdómsdeildarinnar sjeu ekki yngri en 15 ára og ekki eldri en 18 ára fullra.

Þegar sjerstaklega stendur á, getur stjórnarráðið rýmkað efra aldurstakmarkið fyrir einstaka pilta, að því er laerdómsdeildina snertir, ef skólameistari mælir með því.

2. Að þeir sjeu ekki haldnir af neinum nænum sjúkdómi eður öðrum líkamsvilla, sem orðið getur hinum nemendumum skaðvænn.

Nr. 13. Auglýsing um bráðabirgðareglugjörð fyrir hinn almenna menntaskóla í Reykjavík.

§ 11.

Nr. 13.

Forinden Nogen tilstedes Adgang til Afgangsprøve, enten Realeksamen eller Studentereksamens, har han at erlægge 2 Kr. til „Brødrefondet“.

9de Septbr.

Enhver, der har bestaaet Realeksamen eller Studentereksamens, erholder Eksamensbevis med Angivelse af hans Karakterer i de enkelte Fag ved Prøven, samt Vidnesbyrd om hans hele Forhold i Skolen.

Naar Elever forlade Skolen forinden Afgangsprøverne eller uden at have bestaaet disse, skal Skolen, for saa vidt Eleverne, deres Forældre eller Værger forlange det, meddele dem Vidnesbyrd om deres Modenhed, Kundskaber og hele Forhold i Skolen.

Skemaer for Eksamensbeviser og Vidnesbyrd udfærdiges af Ministeriet; disse udstedes uden Betaling.

§ 12.

Det skal være tilladt Enhver, der har nydt tilbørlig Privatundervisning, at indstille sig til Realeksamen og Studentereksamens, hvis han kan fremvise Vidnesbyrd fra en eller flere paalidelige Mænd om, at han i alle Henseender er moden til saadan Prøve.

§ 13.

Realeksamen giver Adgang til Optagelse til Skolens lærde Afdeling. Studentereksamens giver Adgang til de særlige højere Uddannelsesanstalter.

§ 14.

Nærmere Bestemmelser om Ordningen af Realeksamen, og hvad der udfordres til Bestaaelsen af samme bliver at træffe af Islands Ministerium.

§ 15.

Nærmere Bestemmelser angaaende Ordningen af Studentereksamens, og hvad der udfordres til Bestaaelsen af samme, bliver senere at træffe.

IV.

Om Elevernes Optagelse i Skolen og Afgang fra samme.

§ 16.

Beslutning om Elevers Optagelse i Skolen fattes af Rektor.

§ 17.

Elevernes Optagelse i Skolen finder i Regelen Sted ved Slutningen af Juni Maaned hvert Aar. Dog kan Ministeriet under særlige Omstændigheder gøre Undtagelse herfra, hvis Skolens Rektor anbefaler samme.

§ 18.

Til Optagelse i Skolen udfordres i Almindelighed:

- At de der optages i Realafdelingens 1ste Klasse ikke ere under 12 og ikke over 15 Aar, og at de der optages i den lærde Afdelings 1ste Klasse ikke ere under 15 og ikke over 18 Aar.

Dog kan Ministeriet under ganske særlige Omstændigheder udvide den højere Aldersgrænse, for saa vidt den lærde Afdeling angaaer, hvis Skolens Rektor anbefaler dette.

- At de ikke lider af nogen smitsom Sygdom eller andet legemligt Onde, som kan blive farligt for de andre Elever.

Nr. 13. Bekendtgørelse angaaende foreløbigt Reglement for den højere Almenskole i Reykjavik.

Nr. 13. 3. Að siðferði þeirra sje óspillt.

9. septbr. 4. Að þeir leggi fram fullnægjandi vottorð frá þeim skóla, er þeir síðast hafa gengið í, ef þeir hafa verið að námi í öðrum skólum, eða frá þeim, sem hafa búið þá undir skóla.

19. gr.

Til þess að verða tekinn í 1. bekk gagnfræðadeildarinnar, verður nemandinn að ganga undir próf, er sýni að hann hafi þá kunnáttu og þroska, er hjer segir:

1. Íslenzka munnleg.

Nemandinn verður að geta lesið skýrt og áheyrilega lesinn kafla í óbundnu máli, og nokkurn veginn áheyrilega ólesinn kafla sögulegs efnis í óbundnu máli, hæfilega auðveldan að efni og orðfæri. Hann skal og geta skýrt frá efni hins lesna, ef hann er spurður, og sýna að hann hafi skilið það. Hann verður að kunna utan bókar nokkur íslenzk kvæði helzt sögulegs efnis og geta gjört grein fyrir efni þeirra, svo að það sjáist að hann hafi skilið þau.

Nemandinn þekki helztu almennar málfræðislegar hugmyndir og kunni helztu atriðin í íslenzkri beygingarfræði.

2. Íslenzka skrifleg.

Með skriflegu prófi verður nemandinn að sýna, að hann geti nokkurn veginn ritvillulítið, og svo að helztu lestrarmerki sjeu rjett sett, skýrt skriflega frá efni í stuttri og auðskilinni sögu, sem honum er sögð eða lesin fyrir. Skal það vera hreinlega og skipulega af hendi leyst.

3. Reikningur.

Prófið er bæði skriflegt og munnlegt, og skal nemandinn með því sýna, að hann kunni 4 aðalgreinir reikningsins með heilum tölum og brotum (almennum brotum og tugabrotum) og hafi leikni í að nota þær til að leysa úr auðveldum dænum, er fyrir koma í daglegu lífi. Auk þess verður hann að vera leikinn í að reikna í huganum með lágum tölum.

4. Skript.

Nemandinn verður að skrifa læsilega og hreinlega snarhönd.

5. Danska.

Nemandinn skal hafa lesið til prófsins eigi minna en 150 bls. í 8 blaða broti. Skal hann lesa upp stutta lesna grein og geta lagt hana út á íslenzku. Hann skal og þekkja hin allra helztu atriði danskrar beygingarfræði. Ennfremur verður hann að geta snúið munnlega og skriflega auðveldum setningum daglegs máls úr íslenzku á dönsku. Við prófið skal taka tillit til framburðarins.

6. Saga.

Nemandinn verður að hafa numið stutt ágrip af mannkynssögunni og af sögu Íslands.

7. Landafræði.

Nemandinn verður að hafa numið ágrip af allri landafræðinni og nokkurn veginn nákvæma lýsing Íslands, og kunna að nota uppdrætti landa og jarðlikan.

8. Náttúrusaga.

Nemandinn verður að þekkja allra helztu dýr, sjerstaklega húsdýrin, og þau önnur dýr, sem menn varða mestu, ennfremur allra helztu jurtir, sjerstaklega gagnjurtir.

20. gr.

Við inntökupróf í lærðómsdeildina eru gjörðar hinar sömu kröfur sem við gagnfræðapróf.

21. gr.

Við inntökupróf mega ekki aðrir vera viðstaddir auk kennaranna, en foreldrar og vandamenn nemenda þeirra, sem prófaðir eru.

Nr. 13. Auglysing um bráðabirgðareglugjörð fyrir hinn almenna menntaskóla í Reykjavík.

3. At deres Vandel er ulastelig.
4. At de foreviser en tilfredsstillende Attest fra den Skole, de sidst har frekven-
teret, hvis de har opholdt sig ved en saadan, eller fra dem, som have under-
vist dem.

Nr. 13.
9de
Septbr.

§ 19.

For at kunne optages i Realafdelingens 1ste Klasse maa Eleven aflægge en Prøve, hvorved han godtgør, at han er i Besiddelse af de Kundskaber og har opnæaet den Modenhed, som angives i det følgende:

1. Islandsk mundtlig.

Eleven skal kunne oplese klart og tydelig et læst Stykke i Prosa, og nogenlunde tydelig et ikke læst Stykke af historisk Indhold i Prosa, som er passende let baade med Hensyn til Indhold og Sprog. Han skal ogsaa kunne gengive Indholdet af det oplæste og derved godtgøre, at han har forstaet det. Han skal kunne udenad nogle islandske Digte, fornemmelig af historisk Indhold, og kunne gengive deres Indhold for at godtgøre, at han har forstaet dem.

Eleven skal kende de vigtigste grammatiske Begreber og kunne de vigtigste Sætninger af den islandske Bøjningslære.

2. Islandsk skriftlig.

Ved en skriftlig Prøve skal Eleven godtgøre, at han kan nogenlunde fejlfrit og uden store Fejl med Hensyn til Tegnsætning gengive skriftlig Indholdet af en kort og let Historie, som er blevet ham fortalt eller oplæst for ham. Stilen skal være tydelig og klart affattet.

3. Regning.

Héri er Prøven baade skriftlig og mundtlig; Eleven skal derved godtgøre, at han kan de fire Species i hele Tal og Brøk (almindelige Brøk og Decimalbrøk), og har Færdighed i at løse lette Opgaver, der forekomme i det daglige Liv. Desuden skal han have Færdighed i Hovedregning med lave Tal.

4. Skrivning.

Eleven skal skrive en tydelig og klar Haand.

5. Dansk.

Eleven skal have læst ikke mindre end 150 Oktavsider. Han skal oplæse et kort læst Stykke og kunne oversætte det til Islandsk. Han skal endvidere kende Hovedpunkterne i den danske Bøjningslære. Endelig skal han kunne oversætte fra Islandsk til Dansk mundtlig og skriftlig lette Sætninger hentede fra det daglige Liv. Ved Prøven skal der tages Hensyn til Udtalen.

6. Historie.

Eleven skal have lært en kort Oversigt over Verdenshistorien og Islands Historie.

7. Geografi.

Eleven skal have lært en Oversigt over hele Geografien og en nogenlunde nøjagtig Beskrivelse af Island og kunne benytte Landkort og Globus.

8. Naturhistorie.

Eleven skal kende de vigtigste Dyr, fornemmelig Husdyrene, og de andre Dyr, som derefter have størst Betydning for Menneskene, endvidere de vigtigste Planter, særlig Nytteplanterne.

§ 20.

Til Optagelse i den lærde Afdeling kræves det samme som til Realeksamen.

§ 21.

Ved Optagelsesprøven tilstedes ikke andre Adgang foruden Lærerne end Eksaminandernes Forældre og nærmeste Paarørende.

Nr. 13. Bekendtgørelse angaaende foreløbigt Reglement for den højere Almenskole i Reykjavík,

Nr. 13.

^{9.}
septbr. Nemendur, er setið hafa 2 ár í sama bekk, og að þeim loknum reynast óhæfir til að flytjast upp í næsta bekk, skulu þegar fara úr skólanum.

22. gr.

Skólameistari getur um stundarsakir vísað nemendum úr skóla, ef þeir hafa næman sjúkdóm eða líkamsvilla, sem orðið geti hinum nemendumum skaðvænn.

23. gr.

V.

Kennslutími og leyfi.

24. gr.

Á viku hverri skulu í hverjum bekk gagnfraeðadeildarinnar og lærðomsdeilda rinnar vera 36 kennslustundir, 6 kennslustundir á dag, hver 50 mínútur. Af þessum 6 daglegu kennslustundum skal verja einni til leikfimi, handavinnu eða söng. Á milli kennslustundanna skal vera hlje 10 mínútur. Fyrir hvert skólaár semur skólameistari stundatöflu, er hann leggur undir úrskurð stjórnarráðsins.

25. gr.

Skólaárið byrjar 1. október og endar 30. september.

26. gr.

Pessi skulu vera lögboðin leyfi:

1. Jólaleyfi, er nær frá 24. degi desembermánaðar til 2. dags janúarmánaðar, að báðum þeim dögum meðtöldum. Beri 2. janúar upp á föstudag, skal byrja kennsluna næsta mánudag á eptir, en beri 2. janúar upp á sunnudag, skal byrja hana næsta þriðjudag á eptir.
2. Siðari hluti hvíta Týsdags og fyrri hluti öskudags.
3. Páskaleyfi, er nær frá miðvikudegi fyrir skírdag, og til þriðja í páskum, að báðum þeim dögum meðtöldum.
4. Hvítasunnuleyfi, er nær frá laugardegi fyrir hvítasunnu til næsta þriðjudags á eptir, að báðum þeim dögum meðtöldum.
5. Sumardagurinn fyrsti.
6. Afmælisdagur konungs.
7. Sumarleyfi, er nær frá 1. júlí til 30. september.

Auk þess má skólameistari gefa leyfi einn dag í mánuði hverjum, en þó svo, að leyfi þau beri ekki öll upp á sama vikudag.

VI.

Um reglu og aga.

27. gr.

Regla og agi skólans skal í hvívetna miða að því að styðja kennslustarfíð og glæða reglusemi og síðprýði nemendanna.

28. gr.

Nemendur skulu sýna kennurum sínum og öðrum yfirboðurum kurteisi og hlyðni og hegða sjer jafnan hvar sem er, og hver sem í hlut a, sem siðsönum, háttprúðum og góðum drengjum sæmir.

Nr. 13. Auglýsing um bráðabirgðareglugjörð tyrir hinn almenna menntaskóla í Reykjavík.

§ 22.

Nr. 13.

9de Septbr.

Elever, der have siddet 2 Aar i samme Klasse og derefter anses for usikke til Oprykning i næste Klasse, skal straks forlade Skolen.

§ 23.

Skolens Rektor kan foreløbig udvise de Elever, som lider af en smitsom Sygdom eller legemligt Onde, som kan medføre Fare for de andre Elever.

V.

Undervisningstiden og Ferier.

§ 24.

Den ugentlige Skoletid i enhver af Skolens Klasser skal udgøre 36 Timer, 6 Timer daglig hver paa 50 Minutter. Af disse 6 daglige Timer skal en anvendes til Undervisning i Legemsøvelser, Haandarbejde eller Sang. Mellem Undervisningstimerne gives 10 Minutters Fritid. For hvert Skoleaar affatter Rektor en Timetabel, som forelægges Ministeriet til Approbation.

§ 25.

Skoleaaret begynder 1ste Oktober og afsluttes den 30te September.

§ 26.

De ordentlige Skoleferier ere følgende:

1. Juleferie fra den 24de December til den 2den Januar begge iberegnde. Indtræffer den 2den Januar paa en Fredag, skal Undervisningen begynde næste Mandag, men indtræffer den paa en Søndag, begynder Undervisningen den næste Tirsdag.
2. Tirsdag Eftermiddag efter Fastelavnsmandag og Askeonsdag Formiddag.
3. Paaskeferie fra Onsdagen før Skærtorsdag til Tirsdag efter Paaske, begge iberegnde.
4. Pinseferie fra Lørdagen før Pinse til næstpaafølgende Tirsdag, begge iberegnde.
5. Den første Sommerdag.
6. Kongens Fødselsdag.
7. Sommerferie fra 1ste Juli til 30. September.

Desuden kan Rektor give Eleverne Frihed en Dag i hver Maaned, dog at der veksles i Valget af Ugens Dage.

VI.

Om Disciplin og Tugt.

§ 27.

Skolen skal ved sin Haandhævelse af Tugt og Orden i det hele medvirke til at understøtte Undervisningen samt opdrage Eleverne til Ordenssans og Høflighed.

§ 28.

Eleverne skal vise sine Lærere og andre Foresatte Høflighed og Lydighed og opføre sig til enhver Tid og overfor alle og enhver som høflige og dannede Mennesker anstaar.

Nr. 13 Bekendtgørelse angaaende foreløbigt Reglement for den højere Almenskole i Reykjavik.

Nr. 13.

9.
septbr.

Valdi nemandi skemmdum á kennsluáhöldum eða öðrum munum skólans, skal hann bæta að fullu. Sje það fullvist að slikar skemmdir hafi orðið af völdum nemenda í einhverjum ákveðnum bekk, og gangist enginn við, skulu nemendur þess bekkjar bæta skaðann í fjelagi.

29. gr.

Skólameistari og kennrarar skulu hafa nákvæmt eptirlit með siðferði nemenda. Brjóti nemandi gegn góðri reglu og velsæmi eða sýni af sjer ókurteisi eða óhlýðni þrátt fyrir ítrekaðar áminningar skólameistara eða kennara, hefur skólameistari vald til þess að svipta hann námstyrk eða öðrum hlunnindum, er hann kann að hafa við skólann, eða vísa honum úr skóla fyrir fullt og allt, eða um stundarsakir eptir stærð brotsins og öðrum atvikum, en leita verður hann álits kennarafundar um málið. Nú er nemanda vísað burt og ber skólameistara tafarlaust að tilkynna stjórnarráðinu það.

VII.

Ákvæði um hvenær reglugjörð þessi gangi í gildi.

31. gr.

Reglugjörð þessi skal ganga í gildi smátt og smátt, fyrst í neðsta bekk gagnfræðadeildarinnar skólaárið 1904—1905, síðan næsta skólaárið í tveim neðstu bekkjunum o. s. frv., þannig að einn bekkur bætist við á hverju skólaári. Verður þá gagnfræðapróf haldið í fyrsta sinn eptir þessari reglugjörð sumarið 1907 og stúdentspróf sumarið 1910.

Jafnóðum og reglugjörðin gengur í gildi kemur hún í stað reglugjörðar fyrir hinn lærða skóla í Reykjavík, er staðfest var 11. júlí 1877, ásamt breytingum á henni frá 1. nóvbr. 1879 og 1. maí 1883.

Petta birtist hjer með til leiðbeiningar öllum þeim, er hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands 9. september 1904.

H. Hafstein.

Jón Magnússon.

§ 29.

Nr. 13.

9de Septbr.

Beskadiger en Elev de til Undervisningen hørende Genstande eller andre Skolen tilhørende Ting, skal han give fuldstændig Erstatning derfor. Er det tilfulde bevist at en saadan Beskadigelse er bevirket af Elever i en bestemt Klasse, uden at nogen vedkender sig Gerningen, skal samtlige Klassens Elever i Forening erstatte Skaden.

§ 30.

Skolens Rektor og Lærere have at føre nøjagtigt Tilsyn med Elevernes Opførsel. Forser en Elev sig mod Anstændighed og god Orden, eller viser Uhøflighed eller Ulydighed til Trods for gentagne Paamindelser fra Skolens Rektor eller Lærere, har Rektor Myndighed til at berøve ham Stipendium eller andre Beneficier, som han maatte nyde fra Skolens Side, eller til at udvise ham fra Skolen for bestandig, eller for en kort Tid, under Hensyn til Forseelsens Beskaffenhed og andre Omstændigheder, men dog skal han forinden have forelagt Lærerkolleget Sagen og indhentet dets Betænkning. Bliver en Elev bortvist, skal Rektor ufortøvet indberette dette til Ministeriet.

VII.

Bestemmelser om Reglementets Træden i Kraft.

§ 31.

Dette Reglement træder efterhaanden i Kraft først i Realafdelingens nederste Klasse i Skoleaaret 1904—05, derpaa næste Skoleaar i de 2 nederste Klasser o. s. v. Realeksamen bliver saaledes første Gang at afholde i Henhold til dette Reglement i Sommeren 1907 og Studentereksamten i Sommeren 1910.

Efterhaanden som Reglementet træder i Kraft, afløser det det under 11. Juli 1877 stadfæstede, under 1ste November 1879 og 1ste Maj 1883 forandrede Regulativ for den lærde Skole i Reykjavik.

Hvilket herved bekendtgøres til Efterretning for alle vedkommende.

Islands Ministerium, den 9. September 1904.

H. Hafstein.

Jón Magnússon.